

MARDİN
ARTUKLU
ÜNİVERSİTESİ

MARDİN
ARTUKLU
UNIVERSITY

arts

Artuklu Sanat ve Beşeri
Bilimler Dergisi

Artuklu Journal of
Arts and Humanities

e-ISSN 2687-1890

Year/Yıl 2020, Issue/Sayı 4, September/Eylül

ARTS: Artuklu Sanat ve Beşeri Bilimler Dergisi

Artuklu Journal of Arts and Humanities

Year/Yıl 2020, Issue/Sayı 4, September/Eylül

Sahibi | | Owner

Mardin Artuklu Üniversitesi adına On Behalf of Mardin Artuklu University
Rektör Prof. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR Rector Prof.

Baş Editör | | Editor in Chief

Doç. Dr. Mehmet IŞIK Assoc. Prof

Baş Editör Yardımcıları | | Vice Editors

Dr. Öğr. Üyesi Emre AŞILIOĞLU Assist. Prof
Arş. Gör. Sezer Ahmet KINA Res. Assist.
Arş. Gör. Kansu ÖZDEN Res. Assist.

Sanat Editörü | | Art Editor

Prof. Dr. Ayla KANBUR, Düzce Üniversitesi Prof.

Beşeri Bilimler Editörü | | Editor of Humanities

Prof. Dr. Sedat CERECİ, Mustafa Kemal Üniversitesi Prof.

Türkçe Dil Editörü | | Editor of Turkish Language

Dr. Öğr. Üyesi Funda MASDAR KARA, Bitlis Eren Üniversitesi Assist. Prof.

İngilizce Dil Editörü | | Editor of English Language

Dr. Öğr. Üyesi Emrah ÖZDEMİR, Çankırı Karatekin Üniversitesi Assist. Prof.

Fransızca Dil Editörü | | Editor of French Language

Arş. Gör. İlker KAFALI, İstanbul Gelişim Üniversitesi Res. Assist.

Almanca Dil Editörü | | Editor of German Language

Dr. Öğr. Üyesi Başak KAPTAN, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Assist. Prof.

Tasarım ve Mizanpaj | | Design & Layout

Arş. Gör. Kansu ÖZDEN Res. Assist.

Sekreteryaya ve Ağ Sorumlusu | | Secretariat & Webmaster

Arş. Gör. Sezer Ahmet KINA Res. Assist.

ARTS: Artuklu Sanat ve Beşeri Bilimler Dergisi, uluslararası hakemli bir dergidir. Dergi, yılda iki kez, Şubat ve Eylül aylarında elektronik ve gerektiğinde basılı olarak yayınlanır. Yayın Kurulu kararı ile ek ve özel sayılar çıkarılabilir. Dergiye Türkçe, İngilizce, Almanca ve Fransızca dillerinde yazılmış akademik çalışmalar kabul edilir.

ARTS: Artuklu Journal of Art and Humanities is an international peer-reviewed journal. The journal is published twice a year, in February and September, electronically and, where necessary, in print. Supplement and special issues can be published by the decision of the Editorial Board. Academic studies in Turkish, English, German and French are accepted.

Yazışma Adresi || Correspondence Address

T.C. Mardin Artuklu Üniversitesi,
Merkez Yerleşkesi, Güzel Sanatlar Fakültesi,
Artuklu/Mardin/Türkiye, 47060

T.R. Mardin Artuklu University,
Central Campus, Faculty of Fine Arts,
Artuklu/Mardin/Turkey, 47060

İletişim || Contact

0090 482 213 40 02 • 0090 482 213 40 04 (f) • arts@artuklu.edu.tr

www.dergipark.org.tr/arts

Editör Kurulu | | Editorial Board

Prof. Dr. Celal Oktay YALIN, Maltepe Üniversitesi Prof.
Prof. Dr. Selma KÖKSAL, Düzce Üniversitesi Prof.
Doç. Dr. Çağrı BULUT, Yaşar Üniversitesi Assoc. Prof.
Doç. Yıldız ERSAĞDIÇ, Dokuz Eylül Üniversitesi Assoc. Prof.
Doç. Dr. Şakir EŞİTTİ, Ardahan Üniversitesi Assoc. Prof.
Dr. Öğr. Üyesi Başak KAPTAN, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Assist. Prof.
Dr. Öğr. Üyesi Şefik ÖZCAN, Mardin Artuklu Üniversitesi Assist. Prof.
Dr. Öğr. Üyesi Mehtap HİSARCIKLILAR, Coventry University Assist. Prof.
Dr. Öğr. Üyesi Kutlu GÜRELLİ, Mardin Artuklu Üniversitesi Assist. Prof.
Dr. Gulshen SAKHATOVA, Göttingen University Dr. Phil.

Danışma Kurulu | | Advisory Board

Prof. Maria Dolores Notari ABAD, Superior Ceramic School of Alcora Prof.
Prof. Dr. Paul GWYNNE, The American University of Rome Prof.
Prof. Dr. Manuela Maria Fernandes PENAFRIA, University of Beira Interior Prof.
Doç. Dr. Semih BÜYÜKKOL, Akdeniz Üniversitesi Assoc. Prof.
Doç. Seniha ÜNAY, Hacettepe Üniversitesi Assoc. Prof.
Doç. Evrim Özlem KAVCAR, Mardin Artuklu Üniversitesi Assoc. Prof.
Doç. Dr. Serdar YILMAZ, Düzce Üniversitesi Assoc. Prof.
Doç. Dr. Davor DZALTO, The American University of Rome Assoc. Prof.
Dr. Öğr. Üyesi Rahman Işık SARIALIOĞLU, Mardin Artuklu Üniversitesi Assist. Prof.
Dr. Öğr. Üyesi Dilaver BAYINDIR, Dokuz Eylül Üniversitesi Assist. Prof.
Dr. Öğr. Üyesi Nesrin YEŞİLMEN, Mardin Artuklu Üniversitesi Assist. Prof.
Dr. Öğr. Üyesi Kezban SÖNMEZ, Akdeniz Üniversitesi Assist. Prof.

**ARTS, TR Dizin-ULAKBİM izleme sürecindedir.
The monitoring process of TR Dizin-ULAKBİM for ARTS is ongoing.**

ARTS: Artuklu Sanat ve Beşeri Bilimler Dergisi Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

ARTS: Artuklu Journal of Arts and Humanities is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

İçindekiler | | Index

A R A Ş T I R M A M A K A L E S İ
R E S E A R C H A R T I C L E**Sibel ALMELEK İŞMAN**

Jewels of Renaissance and
Baroque: Pearls and Corals
in the European Art of
Painting

Rönesans ve Barok
Dönemlerinin Değerli
Taşları: Avrupa Resim
Sanatında İnci ve Mercan

10

Seyyed Mehdi SEYED SAADATİ

Heidegger'in Felsefi
Hermenötüğü Açısından
Abbas Kiarostami'nin
Sanatını Okumak

Reading Abbas Kiarostami's
Art Through Heidegger's
Philosophical Hermeneutics

29

Mehmet Şah MALTAŞ

Modern Sanatta Soyut
Yaklaşımlar ve Metafizik Yönleri

Abstraction and It's Metaphysical
Aspects in Modern Art

52

Saniye VATANDAŞ

İdeolojinin Doğuşu ve Bilim-Din
Ekseninde Konumlanması

Birth of Ideology and Its Position
on the Axis of Science-Religion

76

Öznur YILDIRIM

Seramik Takılarda
Toplanmalı Sır Kullanımı

The Use of Crawling Glaze
on Ceramic Jewelry

103

Makram HADDAD

İslâm Mimarî Geleneğinde
Mukarnas Unsurunun
Ortaya Çıkışı

The Emergence of
Muqarnas in the Islamic
Architectural Tradition

120

Özgür ÇETİNTAŞ

Sülüs-Nesih Yazılarda Tavır
Farkı: Hattat İsmâil Zühdfî
Efendi ve Hattat Ömer
Vasfî Efendi'nin Sülüs-Nesih
Meşk Murakkaalarının
Karşılaştırılması

A Comparison of Calligrapher
İsmâil Zühdfî Efendi and
Calligrapher Ömer Vasfî
Efendi's Thuluth-Naskh
Mashq Murakkaas

140

Abdurrahim AYĞAN

Osmanlılarda Resimli
Silsilenâme Geleneği: 16.
Yüzyıl Sonu-17. Yüzyıl Başları

Illustrated Genealogy Tradition
in the Ottomans: Late 16th
Century-Early 17th Century

154

Elanur GÜNER ve Hakan AKTUĞ

CAD-CAM ile İnovatif Takı
Tasarımlarında Alternatif
Yöntemler: Polimerik Malzeme
ve Lazer Sinterleme

Alternative Methods in
Innovative Jewelry Design with
CAD-CAM: Polymeric Material
and Laser Sintering

Editörden

Merhaba!

Sanatın, sosyal bilimlere değdiği noktadaki makaleleriyle hatırı sayılır bir okuyucu kitlesinin gittikçe artan ilgisine mazhar olan ARTS dördüncü sayısı ile bir kez daha sizlerle buluşuyor... Başta dergimize ilgi gösteren ve değerli görüşlerini bizlerle paylaşan değerli okuyucularımız olmak üzere, tüm dergi çalışanlarımıza, editör ve danışma kurulumuza ve nitelikli yazılarını bizim aracılığıyla hedef kamulara sunan yazarlarımıza sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Öncelikle sizlerle İdealOnline, Academic Resource Index (ResearchBible) ve Asos İndeks yanında Scientific Indexing Services'te (SIS) de taranmaya başladığımız ve Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslandığımız haberini paylaşmaktan mutluluk duyarım. Ayrıca başvuru – hakem – değerlendirme – yayım süreçleri DergiPark üzerinden yürütülmeye devam eden dergimizin TR Dizin'de (ULAKBİM) taranması için başlattığımız çalışmaları da titizlikle sürdürdüğümüzü hatırlatmak isterim.

ARTS'ın dördüncü sayısında birbirinden değerli dokuz araştırma makalesi yer almaktadır. Bunlardan ilki; Sibel ALMELEK İŞMAN'ın kaleme aldığı "Jewels of Renaissance and Baroque: Pearls and Corals in the European Art of Painting" başlıklı İngilizce çalışma. Yazar bu çalışmada Rönesans ve barok dönemlerinin değerli taşlarından inci ve mercanın Avrupa resim sanatındaki yansımalarının izini sürüyor. İkinci çalışma sinema alanından; Seyed Mehdi SEYED SAADATI'nin "Heidegger'in Felsefi Hermenötiği Açısından Abbas Kiarostami'nin Sanatını Okumak" başlıklı çalışması. Yazar bu çalışmasında İranlı yönetmen Abbas Kiarostami'nin sinemasının ve sanatının Heideggerci bir yaklaşım içerisinden okumasını yapıyor. Üçüncü makalemiz olan Mehmet Şah MALTAŞ imzalı "Modern Sanatta Soyut Yaklaşımlar ve Metafizik Yönleri", yine felsefeye dokunan bir çalışma. ALTAŞ bu çalışmasında, sanatın "fiziksel-duyusal yaklaşımların ötesinde akıl ile 'görülebilir'ler ve kavrananlar ile ilgili" yönlerine ve bunun modern sanattaki etkilerine odaklanıyor.

Dördüncü makalemiz Saniye VATANDAŞ'ın ideolojinin Platon'dan başlayan ve Aydınlanma çağındaki inşa sürecini konu alan "İdeolojinin Doğuşu ve Bilim-Din

Ekseninde Konumlanması" başlıklı çalışması. Yazar, çalışmasında "iktidar ve güç ilişkilerinden, siyasal ve ekonomik sistemlerden, yaşam tarzlarından, varlığın ve yaşamı anlamlandırma tarzlarından, düşünce karşıtlıklarından" beslendiğini vurguladığı ideoloji kavramının tarihsel dönüşümünü ortaya koyuyor. Öznur YILDIRIM tarafından kaleme alınan beşinci makalemiz seramik alanından. YILDIRIM, "Seramik Takılarda Toplanmalı Sır Kullanımı" başlıklı bu çalışmada seramik takılarda sır kullanımını, toplanmalı sır kullanan takı sanatçılarından örnekler vererek inceliyor.

Altı, yedi ve sekizinci makalelerimiz Türk İslam sanatı alanından. "İslâm Mimarî Geleneğinde Mukarnas Unsurunun Ortaya Çıkışı" başlıklı çalışmada Makram HADDAD, İslâm mimarîsinin en önemli öğelerinden biri olarak kabul edilen mukarnasın kavramsal ve tarihsel dönüşümünü betimleyerek İslâm coğrafyasındaki yayılım sürecini ve etkilerini ortaya koyuyor. Özgür ÇETİNTAŞ, "Sülüs-Nesih Yazılarda Tavir Farkı: Hattat İsmâil Zühdi Efendi ve Hattat Ömer Vasfi Efendi'nin Sülüs-Nesih Meşk Murakkaalarının Karşılaştırılması" başlıklı çalışmasında Türk hat sanatının iki büyük temsilcisinin üslup farklılıklarını; Abdurrahim Ayğın ise "Osmanlılarda Resimli Silsilenâme Geleneği: 16. Yüzyıl Sonu-17. Yüzyıl Başları" başlıklı çalışmasında Geç Osmanlı Dönemine doğru resimli silsilenâme geleneğinin seyrini inceliyor. Son makalemiz "CAD-CAM ile İnovatif Takı Tasarımlarında Alternatif Yöntemler: Polimerik Malzeme ve Lazer Sinterleme"de ise Elanur GÜNER ve Hakan AKTUĞ, bilgisayar destekli üretim yöntemlerinden sinterleme, polyamid ve sls gibi pratiklerin diğer üretim yöntemlerine göre avantajlarını ve dezavantajları tartışıp; bunların kuyumculuk sektöründe mücevher tasarımına alternatif katkıları ve yansımaları hakkında bilgiler veriyor.

Büyük bir emekle varlığını sürdürdüğümüz ve görünür kıldığımız dergimiz ARTS'ın bir sonraki sayısı 2021 yılının Şubat ayında siz değerli okuyucusuyla buluşacak. O vakte kadar sağlık temennimiz, muhabbet dileklerimizle hoşça kalın...

Doç. Dr. Mehmet IŞIK

Baş Editör